

Viranhaltijapäätös
Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymä
Ympäristönsuojelu
Vapaudenkatu 8 B (III-kerros)
98100 Kemijärvi

9.7.2021

Y/29/2021

PÄÄTÖS MAA-AINESLAIN 4 §:N MUKAISESTA MAA-AINESTEN OTTAMISLUPAHAKEMUKSESTA, SALTSIVAARA, SALLA

HAKEMUS

Luvan hakija

Hakija:	Sallan Yhteismetsä
Yhteyshenkilö:	Tapio Sinkkilä
Osoite:	Kuusamontie 25, 98900 Salla
Puhelinnumero:	0400-296 386
Sähköposti:	tapio.sinkkila@sallanyhteismetsa.fi

Hakemus ja ottamissuunnitelma

Kiinteistötiedot ja ottamisalueen sijainti

Kunta:	Salla
Maanomistaja:	Sallan Yhteismetsä
Kiinteistö ja alue, jota päätös koskee:	Sallan Yhteismetsä 732-874-2-0 Saltsivaara

Sallan yhteismetsä hakee maa-aineslupaa kallion louhintaan ja jalostukselle sekä moreeninotolle Sallan kunnassa Saltsivaaran alueelle, Sallan yhteismetsä -nimiselle tilalle (RN:o 732-874-2-0). Kulkuyhteys alueelle tapahtuu Kemijärveltä Valtatie 5 ensin etelään noin 56 km ja siitä vasemmalle Karhujärvi-Hautajärvi yhdystietä nro 9481 noin 2,8 km, jonka jälkeen vasemmalle metsäautotietä noin 300m. Lupahakemusalueella ei ole ollut aikaisempaa maa-ainestenottotoimintaa. Otettava kiviaines käytetään alueen tiestön ylläpitoon ja rakentamiseen sekä muihin maanrakennuskohteisiin. Alueella ei ole tiedossa olevia rajoituksia tai toimenpidekieltoja, jotka voisivat olla maa-ainesoton esteenä.

Lupaa haetaan 10 vuoden ajalle. Toimija hakee lupaa ottamisen aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta.

Otettavan maa-aineksen määrä ja laatu

Toiminta-alueen pinta-ala on noin 1,9 ha josta ottoaluetta on noin 1,0 ha ja varastointi/tukitoiminto aluetta noin 0,9 ha, osa ottoalueesta voi toimia samalla myöhemmin myös tukitoimintoalueena. Lupaa haetaan kalliolle 30 000 m³kd sekä Moreenille 5000 m³kd ottomäärälle. Pääosa kiviaineksesta jalostetaan murskaamalla ja/tai seulomalla ja käytetään lähialueiden maanrakennuskohteisiin, kuten tiestön korjauksiin ja rakentamiseen.

Alueen nykytila, luonnonolosuhteet ja maankäyttö

Alue ei sijaitse pohjavesialueella. Lähimpään asutukseen matkaa noin 380 m. Toiminta-alueen ja asutuksen välissä kulkee Karhujärvi-Hautajärvi välinen yhdystie nro 9481. Alue on metsätalouskäytössä ja alueella kasvaa nuorta metsää. Itä-Lapin maakuntakaavakartalla alue on merkattu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

Suunnitellut ottamistoimenpiteet

Alueen koordinaatit ovat ETRS-TM35FIN pohjoinen 74377639 ja itä 561876. Alin ottotaso +295.0 metriä (N2000). Ottamissyvyys on 0-12 metriä. Alue muotoillaan niin ettei siitä synny vesiallasta.

Pääosa jalostettavasta kiviaineksesta murskataan, seulotaan tai välpätään. Toiminta ei ole jatkuvaa vaan sitä tapahtuu keskimäärin kerran vuodessa tai harvemmin, ei vuosittain, toimintajakson pituuksien vaihdellessa noin 1-2 vk kerrallaan. Alueella tapahtuva jalostustoiminta tapahtuu maa-ainesluvalla meluilmoitus menettelyllä.

Kalliokiviaineksen ottoon liittyviä louhintaporauksia ja -räjäytyksiä suoritetaan keskimäärin yksi toimintajaksoa. Kallion louhintaporaus suoritetaan siirrettävillä porausvaunuilla. Louheenmurskaus suoritetaan siirrettävällä murskauslaitoksella, jonka kokoonpano vaihtelee tarpeen mukaan. Käyttöenergia murskauslaitokselle tuotetaan aggregaateilla, joiden polttoaineena on kevyt polttoöljy. Räjäytysaineita ei varastoida alueella.

Puusto poistetaan tarpeen mukaan oton edetessä. Pintamaat poistetaan myös oton edetessä tarpeen mukaan. Pintamaat varastoidaan/läjitetään ottoalueen pohjois- ja eteläreunoille ja käytetään myöhemmin ottoalueen jälkihoitotöissä alueen luiskauksiin ja verhoiluun. Materiaalin siirtoja varten käytetään tukitoimintoalueen laidasta menevää metsäautotietä, jonka kautta materiaalikuljetukset kohteisiin. Itse toiminta-alueelle ei synny varsinaisia kulkuteitä. Murskaus ja muu jalostus suoritetaan tukitoimintoalueella ja ottoalueen pohjalla. Varastointialueena käytetään alueen länsireunaan perustettavaa tukitoimintoaluetta kooltaan 0,9 ha.

Turvallisuus

Toiminnan aikana polttonesteet säilytetään kaksoisvaipallisissa säiliössä tai valuma-altaallisissa erillisissä suojakonteissa. Ajanjaksoina, jolloin alueella ei ole toimintaa, siellä ei säilytetä mitään polttoaineita tai öljytuotteita. Murskaustoiminnassa käytetään vettä tarvittaessa vain vähäisiä määriä pölyämistä ehkäisevään kasteiluun. Näin ollen alueen vesienkäsittelyllä ei ole merkittävää heikentävää vaikutusta alueen lähiympäristölle. Ottamisessa noudatetaan vesi, työturvallisuus- ja maa-aineslain ohjeita ja määräyksiä.

Vaikutukset ympäristöön ja toimet niiden vähentämiseksi

Ottoalueen reunat luiskataan oton päätyttyä 1:2...3 kaltevuuteen ja pintamaavallit levitetään luiskiin. Alueen metsittämisestä ja jälkitöistä vastaa luvanhaltija. Metsittäminen suoritetaan olosuhteet huomioon ottaen, mikäli alue ei metsity luonnollisesti.

Toiminnasta ei aiheudu Valtioneuvoston päätösten ylittäviä melu-, pöly tai värinähaittoja lähimpään asutukseen. Tuotannosta syntyvillä murske- ja pintamaakasoilla pystytään tarvittaessa ehkäisemään melun leviämistä. Louhintaporauksessa syntyvän kiviainespölyn leviäminen estetään poravaunuun sijoitetun pölynkeräyslaitteiston avulla. Murskauksessa syntyvän pölyn määrää vähennetään tarvittaessa myös kastelemalla

ja/tai kuljettimia peittämällä. Louhinnan ja murskauksen sekä niihin liittyvien toimintojen ennakoitavat ympäristövaikutukset tulevat olemaan vähäisiä ja rajoittuvat murskauslaitoksen välittömään läheisyyteen.

ASIAN KÄSITTELY

Asian vireilletulo

Lupahakemus on tullut vireille 29.03.2021 (Y/29/2021).

Asianosaisten kuuleminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksen vireillä olosta on kuulutettu Sallan kunnan ja Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon (kunnan ympäristönsuojeluviranomainen) verkkosivuilla 7.4.2021 -14.5.2021. Asiakirjat ovat olleet nähtävillä Sallan kunnanviraston teknisessä toimistossa ja Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon verkkosivuilla kuulusaikana.

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen, Koillis-Lapin Sähkö Oy:n ja Lapin Maakuntamuseon lausunto.

Muistutukset, mielipiteet ja lausunnot

Hakemuksesta ei ole jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Lapin ELY-keskus on antanut hakemuksesta seuraavan lausunnon (21.5.2021):

ELY-keskuksen kannanotto:

Suunnitellusta ottoalueesta noin 80 metriä itään sijaitsee peruskarttaan merkitty lähde ja toinen lähde sijaitsee noin 135 metriä ottoalueesta koilliseen. Pohjaveden virtaussuunta on alueella arviolta kohti muodostuman reunaosia, eli suunnitellulta ottoalueelta kohti lähteitä. Luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on vesilain (VL 2 luku 11 §) mukaan kielletty. Lapin ELY-keskus katsoo, että ennalta arvioiden lähteisiin jää riittävä suojaetäisyys, mutta toteaa, että lähteiden luonnontilan turvaamiseksi lupapäätöksessä tulisi esittää lähteiden tarkkailua koskeva lupamääräys. Tarkkailun tulee käsittää esimerkiksi lähteiden pinnantason mittauksia. Lähteiden tila tulee dokumentoida ennen toiminnan aloittamista.

ELY-keskus katsoo myös, että mahdollisessa lupapäätöksessä tulisi huomioida lisäksi pohjaveden pinnantason päälle jätettävä suojakerros, jotta alueen metsittyminen ja jälkihoito voidaan toiminnan päätyttyä toteuttaa kestäväällä tavalla. Ohjeistuksen mukaisesti suojakerroksen paksuus tulisi olla n. 1-2 metriä.

Suunnitellulla maa-ainesten ottoalueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojeluasetuksen (1097/160) liitteen 3 (a) koko maassa rauhoitettujen kasvilajien esiintymiä, ei liitteen 4 uhanalaisten lajien ja erityisesti suojeltavien lajien havaintopaikkoja eikä luontodirektiivin (92/43/ETY) liitteen II a ja IV a eläinlajien eikä II b ja IV b kasvilajien havaintopaikkoja eikä suurten petolintujen pesäreviirejä (14.4.2021, Lajitietokeskus). Alueen lähiympäristössä ei ole suurten petolintujen pesäreviirejä (Petolintujen pesät, Metsähallitus). Näin ollen ELY-keskus katsoo, että maa-aineksen ottaminen voidaan toteuttaa niin, että siitä ei aiheudu maa-ainelain 3§:n mukaisia haittoja. Lupaharkinnassa on kuitenkin otettava huomioon jäljempänä esitetyt asiat.

Pohjaveden pinta ja laatu

Maa-ainesten ottamistoiminta tulee suorittaa niin, ettei pohjaveden pinnan taso pysyvästi muutu, ja ettei siitä aiheudu pohjaveden laadun vaarantamista.

Pintavedet

Ottamisalueen pohja tulee kallistaa niin, että myös mahdollinen veden virtaus laskeutusaltaaseen voidaan suorittaa keskitetysti. Mikäli laskeutusallasta tarvitaan, tulee laskeutusaltaasta lähtevien ojien vesiä tarkkailtava, jotta mahdollinen veden samentuminen ulkopuolella oleviin vesistöihin estettäisiin. Laskeutusaltaaseen johdettavien vesien laatua tulee myös tarkkailla ylivirtaamakausina keväällä ja syksyllä. Lupaviranomaiselle tulee tarvittaessa esittää tarkempi kuvaus vesien johtamisesta. Vesinäytteistä on tutkittava ainakin seuraavat ominaisuudet ja aineiden pitoisuudet: antimonipitoisuudet, sameus, kiintoaine, kokonaistyyppi, ammoniumtyppi ja nitraattityppi, pH, kloridi, sähkönjohtavuus, CODMn, rauta, sulfaatti ja arseeni sekä öljyhiilivedyt (C10-C40). Näytteenoton yhteydessä on mitattava virtaama. Vesien 3/6 johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa alapuoliseen ympäristöön sekä viereisiin tiloihin.

Melu/Pöly

Alueella suoritettava jalostustoiminta tapahtuu maa-ainesluvalla meluilmotus menettelyllä. Murskauslaitoksessa melua synnyttää erityisesti esimurskaus ja seulat. Sijoittamalla murskauslaitos mahdollisimman alhaiselle tasolle ja suojaavien maastomuotojen taakse sekä sijoittamalla murskeiden varastokasat meluesteeksi murskauslaitoksen ympärille voidaan meluhaittaa laskea. Liikenteestä aiheutuvaa pölyämistä esiintyy lähinnä lämpimänä vuodenaikana ja kuivalla säällä, joten pölyämisen ehkäisy edellyttää kulkuteiden kastelua. Pölypäästöjä syntyy eniten murskausprosessin eri vaiheissa ja sen leviämistä on estettävä mahdollisuuksien mukaan kastelemalla käsiteltävä materiaali. Pölyämistä voidaan myös estää pitämällä puotamiskorkeudet mahdollisimman pieninä.

Ottamistoiminta

Myös turvallisuusnäkökohdat tulee ottaa huomioon siten, ettei työaikana ole jyrkkiä luiskia. Räjähdyksistä ei saa aiheutua vaaraa tai haittaa. Häiritsevä melu ja pöly tule estää. Mahdolliset polttoaineiden ja öljytuotteiden varastot, sekä työkoneiden huolto- ja säilytyspaikat tulee suojata tarkoituksenmukaisesti. Mahdolliset päästöt on välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Jätteiden, ylijäämämassojen ym. sijoittaminen ottamisalueelle ei ole sallittua.

Ottamisalueen suojaetäisyydet

Vakiintuneen käytännön ja ympäristöministeriön uuden maa-ainesten ottamisen sääntelyä ja järjestämistä varten tehdyn oppaan 2020:24 "Maa-ainesten kestäväkäyttö" suositusten mukaan tulisi jättää seuraavat suojaetäisyydet:

- naapuritilan rajaan; vähintään 10 m
- asuttuun rakennukseen; vähintään 100 m kallionottamisalueella (vähintään 500 m, jos alueelle tulee murskaamo)
- maantielle; vähintään 50 m tien keskilinjasta

Jälkihoitotoimet

Ottamisalue tulee jälkihoitaa ympäristöministeriön julkaiseman oppaan 2020:24 mukaisesti. Luvassa tulee yksilöidä jälkihoitotoimenpiteet. Jälkihoitotoimia ovat alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Jälkihoito on tarkemmin käsitelty oppaan liitteessä nro 7 ” Ottamistoiminnan jälkihoito, kunnostus sekä jälkikäyttö.” Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi.

Lopuksi

Ottamistoiminnan loputtua on pidettävä lopputarkastus. Luvan haltijan on tehtävä maa-aineslain 23 a §:n 1 momentissa tarkoitetun otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus lupaviranomaiselle vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä. Päätökset sekä asiakirjojen täydennykset asiassa pyydetään lähettämään tiedoksi Lapin ELY-keskukselle (MAL 19.3§). Lupapäätökseen tulisi merkitä luvan viimeinen voimassaolopäivä.

Lapin Maakuntamuseo on antanut hakemuksesta seuraavan lausunnon (13.4.2021):

Sallan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimiva Pelkosenniemen-Savu-kosken kansanterveystyön kuntayhtymä pyytää Lapin maakuntamuseon lausuntoa maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta. Sallan yhteismetsä hakee maa-aineslupaa Sallan kunnan Karhujärven kylässä sijaitsevaan Saltsivaaraan. Kyseessä on uuden ottoalueen avaaminen. Lapin maakuntamuseo lausuu asiasta museolain (314/2019) 7 §:n mukaisena alueellisena vastuumuseona.

Hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä verkossa osoitteessa <https://www.sa-vukoki.fi/ymparistoterveydenhuolto/hallinto/kuulutukset/liitteet/>.

Ottoalue sijaitsee Sallan Yhteismetsä -nimisellä kiinteistöllä 732-874-2-0. Suunnitellun toiminta-alueen pinta-ala on noin 1,9 ha. Tästä ottoaluetta on noin 1,0 ha ja varastointi-/tukitoimintoaluetta noin 0,9 ha. Osa ottoalueesta ovi toimia myöhemmin myös tukitoimintoalueena.

Alue sijaitsee Saltsivaara -nimisen kohouman itäpuolella noin 580 m Karhujärvestä pohjoiseen supra-akvaattisella alueella. Aiotulta maa-aineksenottoalueelta tai sen läheltä ei tunneta kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita arkeologisia kulttuuriperintökohteita, mutta siihen ei liene koskaan ole kohdistunut arkeologisia selvityksiä. Alue on topografialtaan verrattain jyrkkäpiirteistä eikä ole sijainnut esihistoriallisten vesistöjen lähellä. Kokonaisuutena arvioiden maa-aineksenottoalue ei ole arkeologisesti järin potentiaalista. Myöskään tarkastelemalla Maanmittauslaitoksen tuottamaa 5p laserkeilausaineistosta luotua vinovalovarjostemallia, ei aiotulta maanottoalueelta havaita epäilyttäviä anomaliaita. Etelässä sijaitsevan Karhujärven rannat olisivat todennäköisempiä muinaisjäännösten esiintymisalueita, mutta maa-aineksenotto-suunnitelmat eivät ulotu tälle alueelle.

Lapin maakuntamuseon näkemyksen mukaan maanotolle ei ole osoitettavissa muinaismuistolain (295/1963) mukaista estettä.

Lapin maakuntamuseo kuitenkin muistuttaa, että muinaismuistolain 1 §:n mukaisesti, on muinaisjäännökseen kajoaminen ilman muinaismuistolain nojalla myönnettyä lupaa kielletty. Tätä kieltoa ei kumoa minkään muun lain nojalla myönnetty lupa, kuten maanottolupa. Täten

muinaismuistolain 14 §:n mukaisesti, jos maata kaivettaessa tai muuta työtä suoritettaessa tavataan kiinteä muinaisjäännös, jota aikaisemmin ei ole tunnettu, on työ kohteen luona keskeytettävä välittömästi ja löydöstä on viipymättä tehtävä ilmoitus joko Museovirastolle tai alueellisen vastuumuseon (Lapin maakuntamuseo) arkeologille. Niin ikään muinaismuistolain 16 §:n mukaisesti, jos alueelta löydetään muinaisesineeksi epäilty esine, tai sellaisen katkelma, on kaivuu paikalla lopetettava välittömästi ja otettava viipymättä yhteys joko Museovirastoon tai alueellisen vastuumuseon arkeologiin.

Lapin maakuntamuseolla ei ole asiasta muuta huomautettavaa.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen lausunnoista. Hakija ei antanut vastinetta.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Ratkaisu

Sallan yhteismetsälle myönnetään maa-aineslain 4 §:n mukainen lupa maa-ainesten ottamiseen tilalle SALLAN YHTEISMETSÄ RN:o 732-874-2-0 suunnitellulle moreeni- ja kallioalueelle 35 000 m³tr ottomäärälle. Ottamisalue on kooltaan 1000 m². Lupa myönnetään hakijan esittämän ottamissuunnitelman mukaisesti sekä seuraavin lupamääräyksin.

Lupamääräykset

1. Ottamislupa myönnetään yhteensä 35 000 k-m³ kokonaisottomäärälle, josta 30 000 k-m³ on kalliokiiviainesta ja 5 000 k-m³ moreenia. Lupa on voimassa kymmenen (10) vuotta tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. **Luvan viimeinen voimassaolopäivä on 15.8.2031.**
2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista hakijan on asetettava lupamääräysten suorittamiseksi **3 425 €:n suuruinen vakuus** (MAL 12 § ja MAL 21 §). Vakuuden tulee olla voimassa vähintään 1,5 vuotta luvan voimassaoloajan yli, eli 15.2.2033 asti.
3. Ennen toiminnan aloittamista luvanhaltijan on pyydettävä valvontaviranomaista suorittamaan aloitustarkastus, jossa tarkistetaan, että lupaehtojen edellyttämät valmistelevat toimenpiteet on tehty.
4. Ottamisalueen reunat tulee merkitä reunapaaluin. Ottamisalue on merkittävä maastoon riittävän selvästi vahinkojen estämiseksi. Jyrkät rintuudet tulee suojata metallisella verkkoaidalla. Aitojen ja merkintöjen tulee olla riittävän korkeita, jotta ne voi havaita myös talvella maan ollessa lumipeitteinen. Ottamisalueen maisemointilouhintaa tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä ottamisen edessä siten että louhintakertojen välisenä aikana alueella ei ole vaaraa aiheuttavia jyrkkiä ottorintuuksia. Alueelle tulee asentaa korkomerkki. Ottamisalueen merkinnät maastoon tulee olla selvästi näkyviä, kestäviä ja oikein sijoitettuja jotta ne näkyvät koko ottamistoiminnan ajan. Alueen merkitsemiseen ei saa käyttää lippusiimoja.
5. Alueelle johtavan tien turvallisuudesta tulee huolehtia ottamisen kaikissa vaiheissa. Tienluiskan kaltevuutena saa olla tien puoleisella sivulla enintään 1:3 tai ottoalue tulee suojata maavallilla tai muulla vastaavalla esteellä. Ottotoiminnan aikana tielle tulee asettaa maa-ainesten ottotoiminnasta kertovat varoitusmerkit.
6. Alkuperäisen pintakerroksen kangashumus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulee kuoria ja varastoida erikseen ottamisalueen reunoille ennen toiminnan aloittamista. Jälkihoidon yhteydessä nämä pintamaat tulee levittää takaisin ottamisalueelle. Otto ja maisemointi tulee pyrkiä

vaiheistamaan siten, että pintamaiden varastointiaika jää mahdollisimman lyhyeksi. Pintamaat tulee läjittää ensisijaisesti ottoalueen eteläpuolelle meluvalliksi ottoalueen eteläpuolella olevan asutuksen suuntaan.

7. Alueella suoritettavasta kallion louhinnasta ja murskaustoiminnasta tulee tehdä meluilmoitus kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään 30 vrk ennen toiminnan aloittamisajankohtaa. Louhintaa ja murskausta saa meluilmoitusmenettelyillä tehdä yhteensä korkeintaan 50 vrk.
8. Pohjaveden päälle on jätettävä kauttaaltaan vähintään yhden (1) metrin suojaava puhdas maakerros. Ottotasoa tulee tarvittaessa nostaa, mikäli pohjavesihavainnot antavat siihen aiheutta.
9. Toiminta on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu maaperän, pohjaveden tai pintavesien pilaantumista.
10. Ottamisalueelle kerääntyvät vedet tulee käsitellä pintavalutuksella. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- tai muuta haittaa alapuoliseen ympäristöön sekä viereisiin kiinteistöihin. Mikäli kalliorintauksesta suotautuu vähäistä suurempia määriä kalliopohjavettä, tule ottotoiminta keskeyttää ja ottaa yhteyttä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen.
11. Koordinaattipisteissä ETRS-TM35FIN N: 7377698, E: 562061 ja N: 7377929, E: 561972 olevat lähteet tulee kuvata ja niiden veden pinnan taso tulee määrittää ennen toiminnan aloittamista. Lähteiden veden pinnan taso tulee määrittää lisäksi murskaus- ja louhintavuosina. Tiedot tarkkailun tuloksista tulee toimittaa maa-aineslupan raportoinnin yhteydessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.
12. Öljyjen ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittelyssä on noudatettava erityistä huolellisuutta, jotta maaperä tai pohjavesi ei likaannu. Poltto- ja voiteluaineiden sekä ympäristölle haitallisten kemikaalien varastointi toiminta-aikojen ulkopuolella on kielletty. Autojen ja koneiden pesu ja muu huolto kuin toiminnan kannalta välttämättömät korjaustoimenpiteet alueella on kielletty. Myös koneiden ja autojen tankkaus tulee järjestää siten, ettei siitä aiheudu öljy- tai polttoainepäästöjen vaaraa.
13. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on maa-ainesten ottoalueelle varattava riittävästi imeytysmateriaalia sekä tarvittavaa kalustoa vuotojen leviämisen estämiseksi.
14. Jos öljyä tai muuta pohjaveden laatua vaarantavaa ainetta joutuu maaperään, on siitä välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja pelastuslaitokselle sekä ryhdyttävä heti toimenpiteisiin vahingon leviämisen ehkäisemiseksi.
15. Maa-ainesten ottamisen loputtua alue on siistittävä ja sinne pystytetyt rakennelmat purettava. Alueen seinämät tulee porrastaa tai loiventaa rinteiksi. Rinteiden kaltevuuden tulee olla pääsääntöisesti 1:3 tai loivempia, kuitenkin enintään 1:2 kaltevuudessa. Rinteiden muotoiluun voidaan käyttää alueelta poistettuja pintamaita. Alueen pohjalle voidaan muodostaa kumpareita tai harjanteita lisäämään pinnanmuotojen vaihteluita. Pohjan muotoilu tulee tehdä siten että sade- ja sulamisvedet joutuvat pois alueelta riittäväillä kaltevuuksilla. Pintamaat tulee palauttaa alueelle lupamääräyksen nro 6 mukaisesti. Mikäli alue ei metsity luonnollisesti, tulee sinne istuttaa riittävä puusto alueelle tyypillisiä puulajeja käyttäen.
16. Ottamistoiminnan päättyessä tai luvan umpeutuessa luvan haltijan on pyydettävä valvontaviranomaiselta maa-ainesasetuksen (926/2005) mukaista lopputarkastusta.
17. Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Luvan haltija vastaa lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen.
18. Luvan haltijan tulee tehdä vuosittain maa-aineslain 23 a §:n mukainen otetun aineksen määrää ja laatua koskeva ilmoitus vuosittain viimeistään tammikuun 31. päivänä.

19. Luvan käsittelystä peritään lupahakemuksen vireille tullessa voimassa olleen taksan mukainen tarkastusmaksu. **Tarkastusmaksu on 1685 euroa.** Valvontamaksu peritään vuosittain voimassa olevan taksan mukaisesti.

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Ottamistoiminta tai sen järjestely ei ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamis- ja maisemointisuunnitelman, joten lupa ottamiseen on myönnettävä. EU:n kaivannaisjätedirektiivi koskee myös maa-aineslain mukaista maa-ainesten ottotoimintaa. Hakija on esittänyt kaivannaisjättesuunnitelman.

Melun osalta tarkempi tarkastelu ja määräykset tulevat ratkaistavaksi meluilmoitusmenettelyllä.

Lupamääräysten perustelut

Yleiset perustelut

Maa-aineslain 11 §:n mukaan aineiden ottamista koskevaan lupaan on liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

ELY-keskuksen antama lausunto on huomioitu lupamääräyksissä nro 1, 7, 8, 10, 11, 15 ja 18. Lapin Maakuntamuseon lausunnossa ei esitetty lupamääräyksiin vaikuttavia huomioita.

Lupamääräys 1

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, enintään kymmeneksi vuodeksi. Lupa on myönnetty sille määräajalle ja kokonaisottomäärälle, joita hakija on esittänyt.

Lupamääräys 2

Vakuudesta on annettu määräys maa-aineslain 12 §:n ja 21 §:n perusteella. Vakuuden suuruuden laskemiseen käytetään voimassa olevaa taksaa. Vakuuden suuruus lasketaan seuraavalla kaavalla:

Otettava maa-ainemäärä x **0,035 euroa/m³** + ottoalueen pinta-ala x **0,22 euroa/m²**

Vakuuden käsittelyn periaatteet ovat päätöksen liitteenä.

Lupamääräys 3

Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 4 ja 5

Määräykset on annettu ulkopuolisten turvallisuuden varmistamiseksi ja vahinkojen ja onnettomuuksien ennalta ehkäisemiseksi. Alueen läpi kulkeva tie ei ole yleinen tie eikä yksityistielain mukainen yksityistie. Tien käyttäjien turvallisuudesta tulee kuitenkin huolehtia ottamisen kaikissa vaiheissa.

Lupamääräys 6

Pintamaiden varastoinnista on annettu määräys mahdollisimman hyvän maisemointituloksen turvaamiseksi. Pintamaiden sijoittamisesta alueen eteläpuolelle määrätään ympäristönsuojelulain 7 §:n mukaisen velvollisuuden ympäristön pilaantumisen rajoittamisen toteuttamiseksi.

Lupamääräys 7

Meluilmoituksen tekemisestä on annettu määräys, sillä toiminnasta voi aiheutua erityisen häiritsevää melua. Toiminta ei edellytä ympäristölupaa, mikäli murskaus- ja louhintatyö alueella kestää yhteensä enintään 50 vrk.

Lupamääräys 8

Määräys suojaetäisyydestä pohjaveteen on annettu pohjaveden pilaantumisen tai sen riskin välttämiseksi.

Lupamääräykset 9-10

Hakija ei ole hakemuksessaan esittänyt yksityiskohtaista suunnitelmaa vesien johtamisesta. Vesien johtamisesta ei saa aiheutua alapuolisten vesien samentumista tai muuta vesistön pilaantumista. Vesilain 2 luvun 11 §:n mukaisesti luonnontilaisen lähteen luonnontilan vaarantaminen on kielletty. Mikäli kallioalueelta purkautuisi merkittävä määrä kalliopohjavettä, niin se saattaisi vaarantaa lähialueilla olevien lähteiden luonnontilan.

Lupamääräys 11

Lupamääräys on annettu lähteiden luonnontilan suojelemiseksi.

Lupamääräykset 12-14

Määräykset öljyjen ja muiden ympäristölle vaarallisten aineiden käsittelystä, häiriötilanteisiin varautumisesta sekä toiminnasta mahdollisten päästöjen yhteydessä on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi ja viranomaisten tiedonsaannin varmistamiseksi. Toimintaa koskee ympäristönsuojelulain 16 §:n mukainen maaperän pilaamiskielto ja 17 §:n mukainen pohjaveden pilaamiskielto.

Lupamääräys 15

Lupamääräys on annettu alueen maisemoinnin toteuttamiseksi niin, että lopputuloksena muodostuu ympäröivään luontoon ja maisemaan sulautuva kokonaisuus, eikä alueesta aiheudu haittaa tai vaaraa siellä liikkuville.

Lupamääräys 16

Määräys on osa valvontaviranomaisen suorittamaa tarkastusmenettelyä, joka perustuu maa-ainesasetuksen 7 §:ään.

Lupamääräys 17

Lupamääräys on annettu maa-aineslain 13 a §:n perusteella.

Lupamääräys 18

Lupamääräys on annettu maa-aineslain 23 a §:n ja maa-ainesasetuksen 9 §:n perusteella.

Lupamääräys 19

Lupamääräys perustuu maa-aineslain 23 §:ään. Maksua määrättäessä sovelletaan voimassa olevaa taksoa. Voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti Maksu määräytyy otettavaksi esitetyn maa-ainesten kokonaisu-määrän mukaan seuraavasti: Suunnitelmaa kohti 300 euroa, sekä lisäksi hakemuksessa otettavaksi esitettyä maa-aineksen yksikkötilavuutta kohti 0,019 euroa. Maksuun lisätään asianosaisten kuulemisesta perittävä maksu, 50 euroa/asianosainen ja kunnallisen ilmoituksen maksu 70 euroa. Masku määritettiin 13 asianosai-sen kuulemisen perusteella, koska maksu 26 asianosaisella olisi johtanut kohtuuttoman suureen maksuun suhteessa kuulemisesta aiheutuneisiin kustannuksiin.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki (555/1981) 3, 5 - 6, 10 - 13 a, 23 ja 23 a §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-7, 16-17 ja 118 §

Vesilaki (587/2011) 2 luku 11 §

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (962/2005) 6 -9 §,

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (379/2008) 4 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätöksen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätök-sen liitteenä. Viimeinen muutoksenhakupäivä on 14.8.2021.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO JA PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Tämä päätös lähetetään (MAL 19 § 2 mom.)

- Hakijalle

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan (MAL 19 § 1 ja 3 mom)

- Julkisella kuulutuksella viranomaisen ja kunnan verkkosivuilla
- Lapin ELY-keskukselle
- Asian käsittelyn yhteydessä kuulluille asianosaisille

PÄÄTÖKSEN TEKIJÄ:

Ympäristötarkastaja Eero Leppänen

DELEGOINTIPÄÄTÖS:

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta 25.3.2021 § 25.

Eero Leppänen
Ympäristötarkastaja
9.7.2021 Kemijärvi

LIITTEET

Liite 1 Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Liite 2 Valitusosoitus

PELKOSENNIEMEN-SAVUKOSKEN KANSANTERVEYSTYÖN KUNTAYHTYMÄ

Ympäristöterveyslautakunta 26.2.2019 § 14

VAKUUKSIEN KÄSITTELYN PERIAATTEET MAA-AINESLAIN JA YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN MUKAISISSA LUPA-ASIOISSA

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

Luvan myöntänyt viranomainen tai sen alaiset viranhaltijat huolehtivat vakuuden vaatimisesta, sen suuruudesta ja erääntyvistä vakuuksista. Pääsääntöisesti vakuus vaaditaan kaikilta maa-aineslain (555/1981) ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisesti ja vain erityisestä syystä vakuus voidaan jättää määräämättä.

Vakuuden muodot

1. Yksilöity pankin tai vakuutuslaitoksen antama omavelkainen takaus

- Pääasiallinen ja suositeltavin vakuuden muoto

- Vakuuden voimassaolo: vakuuden tulee olla voimassa kunnes kaikki luvan ja sen määräysten edellyttämät toimenpiteet on tehty ja lopputarkastuksessa hyväksytty. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksitoista (12) kuukautta asetetun luvan voimassaoloajan yli, jona aikana tulee tehdä tarvittavat vaatimukset vakuuden voimassaolon jatkamiseksi tai maksamiseksi kuntayhtymälle.

2. Pankkitalletus

- Käytetään lähinnä pienissä yksityisille henkilöille asetetuissa vakuussummissa

- Lisävaatimukset: Allekirjoitettu ilmoitus talletusten panttaamisesta ja kuittaamattomuustodistus pankilta ennen vakuuden hyväksymistä tai vastaavat ehdot tilisopimukseen.

Maa-aineslain mukaiset vakuudet

Vakuus maa-aineslain 11 §:n nojalla määrättyjen toimenpiteiden suorittamisesta (MAL 12 §). Vakuus maa-ainesten oton aloittamiseksi ennen luvan lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Maa-aineslain 21 §:n mukaisena töiden aloitusvakuutena ja 12 §:n mukaisena maisemointivakuutena voi olla sama vakuus. Maa-aineslain mukaisten vakuuksien suuruuden määräytymisen perusteista päätetään maa-ainestaksassa.

Ympäristönsuojelulain mukaiset vakuudet

Jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 59 §). Vakuus ympäristöluvanvaraisen toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).

Valitusoikeus

Maa-aineslupaa koskevan hallintovalituksen saa tehdä

- 1) asianosainen;
- 2) kunnan jäsen;
- 3) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 5) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen;
- 6) muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusviranomainen ja valitusaika

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Sähköposti: pohjois-suomi.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valitusaika 30 päivää. **Viimeinen muutoksenhakupäivä on 15.8.2021.**

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, joksi katsotaan seitsemäs päivä siitä, kun päätöstä koskeva kuulutus on julkaistu viranomaisen verkkosivuilla.

Valituskirja

- Valituskirjelmässä on ilmoitettava
- Valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- Päätös, johon haetaan muutosta (alkuperäinen tai jäljennös)
- Miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- Muutosvaatimuksen perusteet

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Asiakirjat voi toimittaa myös sähköisesti.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Pohjois-Suomen hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 260 €. Tuomioistuinmaksuissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.